

[Jens Thomsen.]

klageligt, at vi Gang paa Gang bliver Vidne til dette, at naar der skal tages en vigtig Beslutning, gaar Landbrugsraadet i Stykker. Det er saa meget mere uforstaaeligt i dette Tilfælde, som ingen er saa afhængig af en rimelig Smørpris som netop Husmændene. Hele Udstykningen staar og falder med Smørproduktionens Rentabilitet, og endnu er Forholdene dog heldigvis saadan, at det er et stort Flertal af de arbejdende Husmænd, der ønsker at tjene Føden ved et ærligt Arbejde fremfor at faa Almisse tildelt.

Jeg skal ikke skjule, at Skuffelsen er stor i Landbruget over, at det foreliggende Lovforslag ikke har en langt mere vidtrækkende økonomisk Betydning; men Spørgsmaalet er jo nu sat paa Dagsordenen, og det er mit Haab, at det ikke bliver fjernet derfra, før en for hele Landbruget fuldt ud tilfredsstillende Ordning er tilvejebragt, selv om dette ikke opnaas nu i første Omgang.

Den fastsatte Smørpris paa Hjemmemarkedet paa 2 Kr. 75 Øre for Sommerhalvaaret synes jeg er antagelig baade for Forbrugerne og for Producenterne, men jeg synes, det foreliggende Lovforslag har meget store Mangler i forskellige Retninger. Lige saa vigtigt som det er at faa den rigtige Pris ansat for Hjemmemarkedet, lige saa nødvendigt er det at sikre Afsætningen, saa Forbruget ikke flyttes fra Smørret til Margarinen, og jeg vil haabe, at Landbrugsministeren vil gennemføre de nødvendige Foranstaltninger i denne Henseende, for ellers opnaas den i Lovforslaget tilsigtede Virkning ikke. Men ogsaa over for Eksportprisen har Samfundet en uafviselig Forpligtelse, fordi Samfundet ikke kan undvære den fremmede Valuta, som Smørekseporten tilfører Landet; og alle maa jo erkende, at selv om Landbruget havde den største Vilje til fortsat at gennemføre en Smørekseport, der giver Underskud, saa vilde de savne Evne til det.

Landbruget har gennemsnitlig i 10 Aar forbrugt ca. 200 Mill. Kr. aarlig af sin Formue, og enhver maa forstaa, at selv om Landbruget havde den bedste Vilje til fortsat at sætte 200 Mill. Kr. til om Aaret, vilde det være ganske umuligt for dem at gøre det.

Derfor maa Rigsdagen nu kende sit Ansvar. Enten maa Landbruget have Produktionsprisen for hele Smørproduktionen, eller ogsaa maa Smørproduktionen indstilles i Forhold til Hjemmemarkedet. Skal Smørproduktionen baseres paa Hjemmemarkedet, maa Forbruget flyttes fra Margarine til

Smør i sin fulde Udstrækning, som det var Tilfældet i Krigsperioden. Smørproduktionen skal saa nedsættes fra ca. 184 Mill. kg til ca. 100 Mill. kg. Det er en Produktionsindskrænkning, som kan gennemføres; men om Samfundet kan undvære den fremmede Valuta, en saadan Produktionsindskrænkning vil medføre, er et stort Spørgsmaal. Utvivlsomt vil Samfundet ikke være i Stand til at taale en saadan Nedgang i Tilførselen af fremmed Valuta. Jeg tror ogsaa, at en saadan Produktionsindskrænkning er ganske unødvendig. Hvis man blot vil overlade Landbruget de Valutaattester, der kan udstedes paa Basis af Smørekseporten, til fri Udnyttelse, saa længe Produktionsprisen ikke kan opnaas uden Tillæg af den Værdi, som Valutaattesterne har, tror jeg, at Landbruget vil være i Stand til at opretholde Smørproduktionen i dens nuværende Størrelse til Gavn for Landbruget og hele Samfundets Økonomi.

Vi har ikke noget imod at overlade den fremmede Valuta til fri Benyttelse af de Produktioner, der kan gennemføres uden Driftstab; men alle maa forstaa Umuligheden af at opretholde en Produktion, der giver Tab i Stedet for Fortjeneste. Forsøget med at overlade Landbruget disse Valutaattester kan ikke slaa noget i Stykker; men skal den ellers nødvendige Produktionsindskrænkning gennemføres, kan Produktionen ikke genoprettes hverken i dette eller næste Slægtleds Tid. Det har kostet Slægtleds Flid og Dygtighed at skabe det nuværende Produktionsapparat, og saafremt dette lider alvorlig Skade, vil det blive skæbnesvangert for hele det danske Samfund, og den almindelige Levestandard vil da synke ned til et Lavmaal, som ingen kan ane. Det er derfor nødvendigt, at alle ansvarlige Kvinder og Mænd ser Sandheden i Øjnene og afværger Ulykken, inden det er for sent.

Hvis omtalte Valutaattester overlodes til Mejeribrugget, kunde Benyttelsen begrænses til de Beløb, der var nødvendige, for at man kunde faa Produktionsprisen paa Smør og andre Mejeriprodukter dækket, og jeg tror ikke, at de almindelige Forbrugsvarer behøver at stige af den Grund, fordi der for længst er gennemført en urimelig Prisstigning paa Grund af Importbegrænsningerne. Om enkelte Luksusartikler skulde faa en Prisstigning, var vel ingen Ulykke.

Det skulde ogsaa tillades at tage en forsvarelig Pris for disse Valutaattester, der anvendes til Indførsel af Raastoffer til Margarinen, for det er i høj Grad en illoyal Konkurrence, denne Produktion paafører